

Ingeniørgeologi i Danmark

Anmeldt af Ulla V. Hjulær, *GeologiskNyt*

Denne gode og oplysende bog er vel næsten at betragte som et kompendium – dvs. bogen uddrager alt det væsentlige af et stort og kompliceret emne, samtidig med at den går i dybden med vigtige emner inden for ingeniørgeologi. Bogen bruges da netop også på Ingeniørhøjskolen i Horsens (VIA University College). Men alle, som interesserer sig for geologi, kan have glæde af bogen.

Som forfatteren, Inga Sørensen, også skriver i indledningen, er geologi et stort og vidtfavnende fagområde, som ikke er nemt at korte ned – men det er lykkedes ganske godt på de i alt 189 sider, som bogen fylder inklusive ordforklaringer og appendikser.

Bogens opbygning

Bogen er inddelt i 12 hovedkapitler: (1) Jordarter, (2) Den overordnede geologiske udvikling, (3) Oplysninger fra borer, (4) Øvre Kridt og Danien, (5) Nedre Tertiær, (6) Øvre Tertiær, (7) Glaciale og interglaciale tider i Kvartær, (8) Sen- og Postglacial tid, (9) Landskabsformer, (10) Kvartærgeologiske kort, (11) Beskrivelse af jordprøver og (12) Geologisk tolkning af et område.

Udvalgte kapitler

I kapitel 1 om jordarter gennemgås vigtige, basale begreber som materialer/bjergartstyper, aflejringer, mineraler, jordarter og deres hovedtyper og variationer med gode og praktisk anvendelige forklaringer også til feltbrug! Kapitlet slutes af med et afsnit om forvitring.

I det efterfølgende kapitel behandles den overordnede geologiske udvikling på få sider (10 i alt), men mere er ikke relevant i denne sammenhæng, da målgruppen jo ikke skal forholde sig til selve udviklingen, men primært til resultaterne af de mange millioner års udvikling.

Kapitel 3 om borer giver læseren en ganske praktisk tilgang til borer, og hvordan disse egentlig laves – atter med gode henvisninger til, bl.a. hvor man kan finde oplysninger om borer på nettet.

Kapitlerne 4-8 beskriver perioderne fra Kridttiden og frem til postglacial tid med

nogle gennemgående afsnit om bl.a. kendetegn for perioderne, geotekniske forhold og råstoffer.

Efter disse kapitler behandler forfatteren landskabsformerne, deres udseende og dannelse med gode, beskrivende illustrationer.

Kapitel 10 kommer ind på forskellige typer kort, deres tilgængelighed og anvendelse; en del kort findes kun på papir, men inden for det seneste årti findes mange nu også på digital form.

I efterfølgende kapitel bringer forfatteren os så at sige helt ned på jorden! Her forklares det helt generelle ved jordprøver, hvordan man beskriver dem og betegner dem, og siden hvordan man fortolker sine resultater – en fin tabel opsummerer de vigtigste elementer.

Det sidste kapitel, 12, kommer med en model/skabelon til en geologisk tolkning af et område. Hvordan vurderer man terrænforhold, de øvre jordlag og selve undergrunden – hvad siger boreoplysningerne, og hvordan laver man en profiltæning?

Kapitel 13 er en ganske rummelig ordforklaring, som er yderst gavnlig for de fleste med et ringe kendskab til geologi – der er rigtigt mange fagudtryk at holde rede på, så ordlisten skal nok blive slidt!

De sidste 4 appendikser drejer sig om (1) mineraler, deres kemi og krystalsystemer, fysiske egenskaber, dannelse, og endelig er udvalgte mineraler beskrevet mere grundigt! (2) Jordskorpen, dens opbygning, pladetektonik, forkastninger osv., (3) giver en kort indføring i aldersbestemmelse af jordlag, og (4) er en tabel over geologiske jordartssymboler og navne.

Generelt

Hvert kapitel slutes af med varierede spørgsmål, som "tvinger" læseren til at forstå og forholde sig til det, vedkommende netop har læst! Alle kapitler har fine grafiske eksempler og gode henvisninger undervejs. Mange gode og overskuelige tabeller, der samler de væsentligste ting, findes i næsten alle kapitler. Skulle man endelig ønske sig mere, kunne det være lidt flere fotos – bl.a. af jordarter, typelokaliteter og de beskrevne mineraler. Men bogen klarer sig helt fint uden, og jeg kan kun anbefale den på det varmeste – ikke kun til ingeniørstuderende, men også til alle geologiinteresserede, der ønsker et rigtigt godt overblik over et meget vidtspændende og kompliceret område.

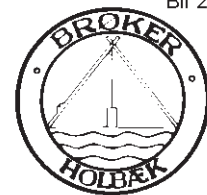
Ingeniørgeologi i Danmark af geolog Inga Sørensen – udgivet i 2008; 189 sider. Den kan købes i VIA University college-bogladen på Chr. M. Østergaards Vej 4, Horsens, for 295 kr. ISBN-nr.: 978-87-992735-0-8.

BRONDBORINGSFIRMAET BRØKER I.S.

Kontor og værksted: Telefon 59 44 04 06
Spånnebæk 7, 4300 Holbæk.
Fax 59 44 69 00

Thomas Brøker, privat 59 44 08 71
Bil 21 42 38 71

Henrik Brøker, privat 59 43 09 94
Bil 23 34 77 01

VORT SPECIALE ER:

BRONDBORING, rotations- og tørboring.

MILJØBORING, hulsneglsboring med kærneprøveudtagning.

REGENERERING af borer.

PRØVEPUMPNING af borer og kildepladsundersøgelser med avanceret elektronisk udstyr og EDB-behandling.

Vi forhandler GRUNDFOS pumper og vort veludstyrede værksted renoverer Grundfos' vandværkspumper.

Vi leverer og monterer underjordiske GLASFIBERPUMPEBRØNDE af eget fabrikat med udstyr i rustfrit stål tilpasset de aktuelle dimensioner.